

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 1415209311
Dátum vydania rozhodnutia: 06.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1415209311.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Ing. Arch. Gabriela Drobníaka, živnostníka s miestom podnikania Devín 4283, 841 10 Bratislava - Devín, IČO: 22 640 584, zastúpeného Consilior Iuris s.r.o., so sídlom Radlinského 51, 811 07 Bratislava, IČO: 47 231 157, proti žalovanému SG FM, s.r.o., so sídlom Staré Grunty 24, 841 04 Bratislava, IČO: 36 366 838, zastúpenému Bartošík Šváby s.r.o., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 929 049, o zaplatenie 366.280,34 eur s príslušenstvom, ktorý sa vedie na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2015, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/99/2019-1251 z 29. októbra 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 4Cob/99/2019-1251 z 29. októbra 2020 v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 391 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č. k. 10Cb/299/2015-177 z 18. januára 2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2 Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. e/ CSP. Poukázal na to, že dňa 17. júla 2015 podal na Okresnom súde Bratislava IV návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 366.280,43 eur s príslušenstvom, ktorá vec bola podľa rozvrhu práce v súlade so zákonom pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Dane Šiffalovičovej. Dňa 18.10.2019 bol vydaný rozsudok súdu prvej inštancie, na základe ktorého bol žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi sumu 366.280,34 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5%

ročne zo sumy 366.280,34 eur od 21.07.2011 do zaplata, všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Súd zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100%. Voči uvedenému rozsudku bolo zo strany žalovaného podané odvolanie a Krajský súd v Bratislave v rámci odvolacieho konania vydal dňa 29.10.2020 uznesenie, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Na odvolacom súde bola vec pridelená a rozhodnutá v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Šiffalovičovej, ktorá zároveň vystupovala v postavení sudcu spravodajcu, a to aj napriek tomu, že už predtým jej predmetná vec bola pridelená ako sudkyňi súdu nižšej inštancie. Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) v tejto súvislosti poukázal na § 49 ods. 1, ods. 2 CSP, podľa ktorých platí, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať pochybnosti o jeho nezáujatosti. Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde prvej inštancie. Keďže prejednávaná vec bola pridelená na konanie a rozhodnutie JUDr. Šiffalovičovej ako sudkyňi súdu prvej inštancie, ktorá následne v tej istej veci rozhodovala aj ako predsedníčka odvolacieho senátu, je podľa názoru dovolateľa preukázateľne naplnený dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. e/ CSP. Na základe uvedeného dovolateľ žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie a zároveň žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

3 K dovolaniu žalobcu zaslal žalovaný písomné vyjadrenie. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/236/2016 z 19. januára 2017 (R 19/2017) namietal, že dovolanie žalobcu je procesne neprípustné bez ohľadu na to, z akého konkrétneho dôvodu v zmysle § 420 CSP dovolateľ vyvodzuje jeho prípustnosť. Dovoláním napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, preto je potrebné dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ CSP. Súčasne poukázal na to, že pridelenie žaloby na súde prvej inštancie na rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Šiffalovičovej v predmetnom prípade neznamená, že JUDr. Šiffalovičová žalobu aj vecne prejednávala a vydala rozsudok, ktorým súd žalobe vyhovel. Predmetný rozsudok bol vydaný sudcom JUDr. Karolom Rihákom, preto podmienky pre vylúčenie sudcu v zmysle § 49 ods. 2 CSP splnené jednoznačne neboli.

4 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

5 Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

6 Podľa § 420 písm. e/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

7 Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (odsek 2 cit. ustanovenia).

8 Podľa § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

9 Podľa § 447 písm. c/, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

10 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným, sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j., aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli

vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

11 Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno (iba v prípadoch Civilným sporovým poriadkom výslovne stanovených) napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a odvolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/113/2012, sp. zn. 2Cdo 132/2013, sp. zn. 3Cdo 18/2013, sp. zn. 4Cdo 280/2013, sp. zn. 5Cdo 275/2013, sp. zn. 6Cdo 107/2012 a sp. zn. 7Cdo 92/2012).

12 Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, treba na prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadieť ako na výnimky z tejto zásady. Aj Civilný sporový poriadok so zreteľom na uvedené upravuje podmienky prípustnosti dovolania a prípady, v ktorých možno právoplatné rozhodnutie napadnúť dovolaním, považuje len za výnimku zo zásady jeho záväznosti a nezmeniteľnosti. Právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; na mieste je skôr reštriktívny výklad.

13 V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd zmätočnosti, ktoré sú vymenované pod písmenami a/ až f/. Základným a spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo, a to bez ohľadu na závažnosť vady, ktorá je namietaná.

14 Žalovaný dovolaním, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. e/ CSP (rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd) napadol uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje.

15 V súvislosti s podaným dovolaním smerujúcim proti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bola vec zároveň vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, dovolací súd poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/236/2016 z 19. januára 2017, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2017 pod č. 19/2017, ktorého právna veta znie: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle § 420 Civilného sporového poriadku.“ Obdobne NS SR rozhodol vo veciach sp. zn. 3Cdo/9/2017, sp. zn. 6Cdo/114/2017, sp. zn. 1Cdo/80/2018, sp. zn. 2Cdo/11/2018, sp. zn. 5Cdo/48/2018, sp. zn. 1Obdo/5/2021 a ďalších.

16 Dovolací súd vzhľadom na uvedené dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

17 Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.